

FUS, GRUP DE FUNDACIONS

INSTITUT PACIS, JAUME BOFILL, SERVEIS DE CULTURA POPULAR

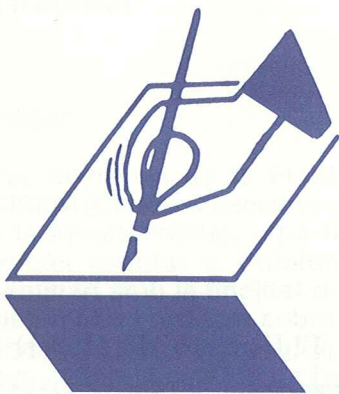
juny

1996

els nacionalismes avui

La Fundació pretén continuar oferint el marc per a un debat sobre els nacionalismes com a objecte d'estudi de les ciències socials. Es tracta d'estudiar els marcs teòrics que hi ha en la base dels estudis que s'han fet i fer un repàs de les metodologies i dels treballs empírics realitzats. No és fàcil parlar d'aquest tema. Alguns pretenen fer-ho des de la pura imparcialitat o neutralitat, però cal malfiar-se dels que així ho proclamen, perquè normalment emmascaren, conscientment o inconscientment, les seves posicions i "predileccions" nacionalistes. La intel·lectualitat europea en general, per exemple, i d'una manera especial arran del conflicte de Bòsnia, ha posat en circulació un discurs de condemna indiscriminada de tot nacionalisme amb dues característiques inadequades per a comprendre realment el problema: una reducció del nacionalisme a la seva expressió agressiva i xenòfoba oblidant l'existència de nacionalismes reivindicatius, democràtics i pacífics; i una amnèsia o manca de consciència respecte als nacionalismes dels estats europeus actuals que són justament els que entorpeixen el procés d'unió europea i els que, en part, han impedit una actuació que posés fi abans al conflicte esmentat. I, en canvi, convé parlar-ne perquè l'organització territorial del poder polític en una època de globalització de molts factors de la vida social, d'una banda, i de l'afirmació de les identitats col·lectives de l'altra, continua essent una assignatura pendent, especialment en aquesta Europa de finals del segle XX. Ciutadania europea i pertinença nacional són dos atributs polítics que necessiten imperiosament una articulació satisfactòria. L'oferta de debat que ofereix la Fundació implica dues fases: l'elaboració, difusió i edició d'uns "estats de la qüestió" sobre el que s'ha publicat respecte d'aquest tema en els darrers deu anys i, en una segona fase, un col·loqui internacional amb la participació d'estudiosos per tal de fer el balanç de com s'ha tractat la qüestió i d'assenyalar-ne perspectives de futur. (Vegeu l'apartat "activitats".)

convocatòries

BEQUES PER A LA REALITZACIÓ DE TESIS DE DOCTORAT

A la convocatòria general d'enguany s'hi han presentat 85 sol·licituds. El jurat ha decidit concedir beca als següents projectes:

ARAMBURU OTAZU, Mikel. *Segregació ètnica i espai públic al districte de Ciutat Vella de Barcelona;*

CASELLAS CARBO, Joan. *Estratègies dels agents socials en el camp empresarial. (Una aportació a partir de P. Bourdieu.);*

COLL AMARGOS, Joaquim. *Narcís Verdaguer i Callís (1862-1918). Biografia d'un intel·lectual d'entre segles;*

DURAN LIMA, José Elías. *La mobilitat de capitals, el comerç i la integració llatinoamericana: el paper renovador de la inversió estrangera;*

LLONCH CASANOVAS, Montserrat. *Ocupació i canvi tècnic a la indústria tèxtil cotonera catalana (1891-1936);*

MOUALHI, Djaouida. *Las mujeres en el proceso de integración de los inmigrantes magrebíes en Cataluña;*

PLA TOLDRA, Lluïsa. *Els Girona. L'estratègia econòmica d'una família de la burgesia catalana del segle XIX;*

POBLET BALCELL, Marta. *Les metàfores institucionals del dret. Anàlisi de dades etnogràfiques en els Tribunals de Justícia i el Ministeri Fiscal de Catalunya;*

SAEZ TAJAFUERCE, Begoña. *Soren Kerkegaard: una "segona" ètica;*

SELLES VIDAL, Elionor. *Les CCOO catalanes, 1964-1978.*

BEQUES D'ESTUDI SOBRE LA JOVENTUT

Tal com es va informar en el Full Informatiu 16, la Fundació va obrir una convocatòria de beques d'estudi sobre la joventut en col·laboració amb la Diputació de Barcelona. S'hi van presentar 24 sol·licituds i el jurat, format per Salvador Cardús, Narcís Castanyer, Joaquim Coll, Salvador Escudé, Jaume Funes i Rafael Grasa, va decidir concedir les dues beques als projectes següents:

MARTÍNEZ, Roger, i PÉREZ, Jordi D. *Diferència i distinció entre els adolescents de Terrassa.*

TALLADA, Joan. *Temptar els límits. Anàlisi de la ineficàcia de la prevenció de la SIDA a les escoles.*

recerques en curs

EL CENTRE SOCIAL DE SANTS

Aprofitant el seu vint-i-cinquè aniversari, l'estudi d'aquest Centre pretén ser una aproximació a una experiència d'associacionisme veïnal al barri de Sants, concretada en la creació i evolució de l'Associació de Veïns: el Centre Social de Sants. Des dels seus inicis -amb la creació d'un espai de trobada, treball i compromís social i polític- fins a l'actualitat -com a entitat aglutinadora de projectes i sensibilitats diverses- ha estat el principal element dinamitzador del barri, amb forta incidència en la conscienciació dels veïns, la transformació de l'entorn i la millora de les condicions de vida. La primera part de l'estudi consistirà en una crònica o relat literari de la història de l'entitat, la base de la qual seran els testimonis orals; la segona part serà un ampli glossari o fitxer que recollirà la informació concreta sobre fets, entitats, persones, llocs i tot allò que hagi tingut a veure amb la història del Centre. La realització ha estat encarregada a Josep Martí i Gómez i Josep Marcè, periodistes, els quals pensen acabar el treball el mes de juliol d'enguany.

INTEGRACIÓ I EXCLUSIÓ SOCIAL DELS TREBALLADORS ESTRANGERS A CATALUNYA

Els principals objectius d'aquesta recerca són estudiar el nivell de participació o contacte de la força de treball estrangera amb les associacions d'immigrants, els agents socials en general i les administracions públiques. Es tracta de veure també les relacions entre les diferents associacions d'immigrants i les que aquestes mantenen amb la resta d'agents socials i administracions. L'anàlisi es fa en dos espais: el Barcelonès i el Vallès Occidental, i centra l'estudi en dos aspectes clau: el mercat de treball i el lloc de residència. Aquesta recerca està portada a terme per Ricard Morén i està previst que s'acabi a finals d'aquest any.

L'ESGLÉSIA SILENCIADA

A finals dels anys seixanta i al llarg dels setanta es va produir a Catalunya un fenomen important: una colla de capellans joves, formats en l'esperit del Concili Vaticà II, es convertien en els responsables d'unes parròquies suburbials. Els autors del present estudi, Eugeni Madueño i Francesc

Barata, en fer uns informes sobre 53 barris perifèrics de Catalunya, van quedar sorpresos del fet que en gairebé tots els barris hi havia un consens unànime en afirmar que l'Església va tenir-hi un paper decisiu. En quasi tots ells el capellà va ser el conscienciadador dels veïns, el capdavanter de les lluites reivindicatives i l'iniciador del redreçament del barri. Les línies fonamentals de la seva pastoral es podrien resumir en dues: de cara endins, de cara a l'Església, un esforç pel recentrament de la religió en l'Evangelí, esporgant els aspectes socials de la religió; de cara enfora, compartir la lluita per la millora de la vida de les persones i del barri, com un deure del manament de l'amor i, també, com a únic camí d'evangelització, el del testimoni. Aquest treball pretén ser un llibre periodístic que vol arrencar del silenci l'experiència d'aquests capellans.

recentment i que poden ser consultades a la Fundació o bé adquirides si han estat publicades. Aquesta és la llista dels que s'han editat recentment: n.32: *Emmanuel Levinas: l'ètica com a sentit*, de Clara Gomis; n.33: *Domini tècnic i cultura de l'automatisme*, de Josep Alfons Garrigós; n.34: *Ètica i gestió*, de Josep M. Lozano; n.35: *Estratègies de contestació a la Lleida franquista (1939-1977)*, de M. Antònia Jarne; n. 36: *Aproximació a les reformes de l'Estat del benestar*, de J. Adelantado, J. Botella, J. Brugué, R. Gomà, J. Sánchez (coordinador) i S. Sarasa.

publicacions

COL·LECCIÓ POLÍTIQUES

El mes d'abril es va publicar el treball de l'Equip d'Educació Ambiental La Vola *Avaluació del programa integrat d'educació ambiental de Cornellà de Llobregat*, número 16 de la col·lecció, i el mes de maig el número 15, de Xavier Martínez Celorrio de la Fundació CIREM *Diversitats en desigualtat: una aproximació als alumnes sense èxit escolar*.

COL·LECCIÓ L'ESTAT DE LA QÜESTIÓ

El mes de març es va publicar el treball del grup coordinat per Jordi Sánchez i format, a més, per J. Adelantado, J. Botella, J. Brugué, R. Gomà i S. Sarasa titulat *Aproximació a les reformes de l'Estat del benestar*, número 7 d'aquesta col·lecció.

PUNT A LA I

Continua la publicació mensual dels fulls que donen informació sobre recerques acabades

serveis

DEPARTAMENT D'ESTUDIS

Els sociòlegs d'aquest Departament, Raimon Bonal i Joan Costa, han continuat facilitant informes sociològics que permeten a les ONGs i a les administracions públiques orientar millor la seva actuació. S'ha acabat un estudi sobre Can Puiggener de Sabadell, lloc en el qual darrerament es constata un deteriorament humà i de les actituds relacionals justament quan en els últims anys en el barri s'han produït millores en altres aspectes: urbanisme, ensenyament, possibilitats de cultura, serveis socials, sanitat, etc. En aquests moments el Departament també està realitzant un estudi sobre Badia, municipi independent des del mes d'abril de 1994, estudi que facilitarà informació a la Regidoria de Serveis Socials del municipi per tal de planificar millor la seva activitat. Aquest treball està dirigit per Joan Costa. Igualment s'està realitzant un estudi sobre l'atenció a infants amb necessitats educatives especials a la comarca del Baix Empordà a requeriment del Col·legi Públic d'Educació Especial "Els Àngels" de Palamós. Aquest darrer estudi l'està realitzant Raimon Bonal.

activitats

ECOCONCERN

El mes d'abril passat va tenir lloc a Barcelona la primera trobada internacional d'animadors de l'Aliança per un món responsable i solidari, organitzada per EcoConcern i patrocinada per la Fondation pour le Progrès de l'Homme. Hi van assistir una seixantena de persones provinents dels cinc continents i es van establir les bases i els sistemes de treball pel període 1996-2000 que han de conduir a una assemblea mundial per a posar en comú els problemes, les preguntes, les propostes

recollides i elaborades durant aquests anys per un centenar d'equips de diàleg enxarxats arreu del planeta.

CIREM

Per encàrrec de la Fundació Jaume Bofill, el CIREM (Centre d'Iniciatives i Recerques Europees a la Mediterrània), a partir de l'estudi sobre el fracàs escolar a Catalunya, ha organitzat un seminari amb la finalitat de dur a terme un debat sistemàtic i ordenat sobre les diferents mesures possibles per a estructurar una política educativa que millori la qualitat de l'ensenyament i redueixi les fortes desigualtats d'èxit en els resultats educatius. Aquest seminari es proposa adoptar els següents objectius: elaborar uns criteris operatius per a polítiques sobre el fracàs escolar, elaborar propostes concretes de mesures possibles, i elaborar unes conclusions sobre la utilitzabilitat d'aquestes mesures i propostes. Aquest seminari finalitzarà a principis de l'any 1997.

ELS NACIONALISMES

Tal com s'indica a la portada d'aquest Full Informatiu, la Fundació està organitzant un col·loqui internacional sobre *els nacionalismes com objecte d'estudi de les ciències socials. Perspectives teòriques i metodològiques*. Aquest col·loqui tindrà lloc els dies 7, 8 i 9 del proper mes de novembre i s'estructurarà d'acord amb aquests quatre moments: exposició sobre els estats de la qüestió realitzats sobre el tema, debats sobre els marcs teòrics que hi ha en la base dels treballs, metodologies i treballs empírics realitzats, i balanç i perspectives de futur. La Fundació posarà a disposició dels participants uns estats de la qüestió durant el proper mes de setembre.

notícies

ADIFUCA

La Coordinadora Catalana de Fundacions pensa realitzar una enquesta a totes les fundacions de Catalunya per tal de completar les dades que ja té i realitzar, en col·laboració amb la Direcció General de Dret i Entitats Jurídiques de la Generalitat, un Directori de fundacions catalanes que faciliti informació sobre els recursos i els serveis que les fundacions ofereixen a la societat catalana. Aquest Directori es difondrà després tant en suport informàtic com en publicació convencional.

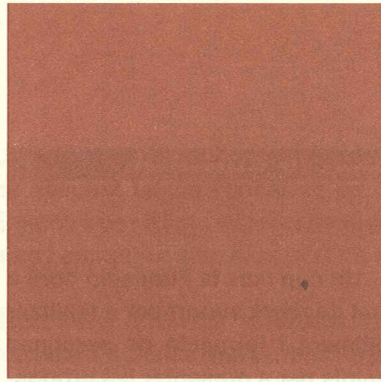
ELS BARRIS DE LA SALUT, LLEFIÀ I LA PAU DE BADALONA

L'Ajuntament de Badalona ha proposat a la Fundació Jaume Bofill de col·laborar en el programa Urban de la Unió Europea per tal de realitzar un projecte de millora en aquests barris especialment degradats de la ciutat de Badalona. Aquesta col·laboració consistiria a ser membres actius del projecte, formant part de l'estructura d'avaluació i reprogramació i facilitant la cohesió entre les diferents administracions i el conjunt de membres i agents de la comunitat concreta. Aquest programa ha de durar de 1996 al 1999.

NOTÍCIES DE LA FUNDACIÓ SERVEIS DE CULTURA POPULAR

Noves publicacions

Dintre la col·lecció Taleia, Experiències de Pedagogia Social acaben d'aparèixer tres nous títols. El núm. 45 dedicat a la *Fundació Engrunes* (reinserció de marginats adults mitjançant l'atenció personal i el treball) i el núm. 46 que presenta l'experiència del *Consorci Sanitari de Mataró* en l'atenció sanitària a immigrants. El tercer títol aparegut és una reedició actualitzada de l'opuscle corresponent al *Club Infantil Juvenil Bellvitge*.

FUS, GRUP DE FUNDACIONS
INSTITUT PACIS, JAUME BOFILL, **SERVEIS DE CULTURA POPULAR**

setembre

1996

1997 - 2000

Les Fundacions del Grup FUS han fixat els principals temes prioritaris d'estudi i d'acció per als pròxims quatre anys. Els grans camps d'actuació preferent -amb els respectius primers desenvolupaments de contingut que s'aniran concretant durant el quadrienni- són en síntesi els següents:

migracions	Formació de mediadors i suport a la seva labor Estudi de les condicions de vida i de treball dels immigrants Obertura a la diversitat cultural
democràcia	Participació ciutadana Estat del benestar Els nacionalismes avui
cultura	Polítiques culturals europees Impacte social i cultural de les noves tecnologies de la informació Dinamització sociocultural als barris i entre el jovent
educació i ètica	Estudi de l'aplicació de la reforma educativa Educació en valors Observació de la realitat juvenil Educació permanent

Aquesta temàtica constituirà l'eix vertebrador de l'acció pròpia de les fundacions del Grup FUS i el primer, però no únic, criteri de selecció-acceptació de les demandes externes de col·laboració o suport que els siguin adreçades.

dinamització cultural

Convocatòria d'ajuts • Un cop més la Fundació obre a grups i entitats la possibilitat de rebre suport per a realitzar projectes destinats a l'acolliment i formació de persones immigrades. Hi ha dos terminis per a presentar les propostes: fins al 30 de novembre i abans del 15 d'abril de 1997.

Si voleu més informació adreceu-vos a la secretaria de la Fundació SCP (Tel. (93) 458.30.04)

Aprendre i fer societat • Aquest és el tema d'un col·loqui que se celebrarà a Evry (França) a primers de novembre i al qual tenen prevista la seva participació les diverses Xarxes d'Intercanvi de Coneixements existents a Catalunya i el seu equip de coordinació al qual pertany FSCP. Convocat pel *Mouvement des Réseaux d'Echanges Réciproques de Savoirs*, el col·loqui s'inscriu en el marc de l'any europeu de la formació al llarg de tota la vida.

Intercon, Xarxa d'Intercanvi de Coneixements a Nicaragua • Aquest projecte de formació recíproca, impulsat a diversos barris de la ciutat nicaragüenca d'Estelí per un educador de persones adultes català, avança en nombre de participants i d'intercanvis. Per tal de reforçar la realització i difusió de les seves activitats la xarxa ha rebut suport econòmic de la Fundació.

Formació de formadors de persones immigrades • Amb el nou curs han començat algunes activitats que, per iniciativa de FSCP o compartida amb d'altres entitats, pretenen ampliar el bagatge formatiu de professionals i voluntaris que treballen amb col·lectius immigrants. S'ha realitzat un curs d'introducció a l'educació de persones adultes immigrades al qual han assistit membres de diverses entitats de les comarques barcelonines. L'interès mostrat pels participants ha fet plantejar la seva continuïtat en dates molt properes. Amb un contingut semblant, però adaptat a les seves necessitats i perfils específics, està prevista la realització d'un curs de formació per a voluntaris de Càritas Diocesana de Barcelona. Una sessió monogràfica sobre metodologia de l'alfabetització ha iniciat les trobades del grup de treball que, en règim de seminari, reflexiona i intercanvia experiències de treball formatiu amb persones immigrades.

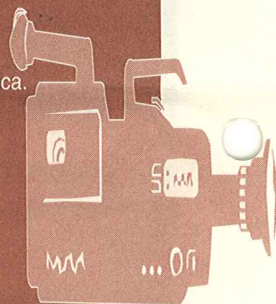
Ones per a la diversitat és el nom de la xarxa de programes de ràdio especialitzats en temes de solidaritat i immigració de què ja vam parlar a l'anterior butlletí. Es va presentar públicament el juny passat i pretén ser un punt de referència a nivell comunicatiu per defensar postures de caire intercultural i solidari, així com divulgar manifestacions de les diverses cultures originàries dels països del Sud que conviuen amb nosaltres.

vídeo educatiu

Noves produccions videogràfiques. Les principals produccions en curs de realització del departament de vídeo de la Fundació SCP s'emmarquen dintre de l'objectiu d'acostar les activitats de la nostra Fundació en el camp de l'audiovisual a altres línies d'actuació prioritària, com són la dinamització social, la interculturalitat i l'ètica.

Així s'ha encarregat la producció d'una col·lecció de vídeos sobre la immigració de persones procedents de països del tercer món cap a Europa Occidental. Els sis capítols, de 10 minuts cada un, tractaran de temes com ara les causes econòmiques i polítiques dels fluxos migratoris, el xoc cultural, els problemes legals i econòmics que afronten els nousvinguts, i les perspectives de la segona generació. Es preveu que les cintes estiguin disponibles a la primavera del 1997. Aniran destinades tant als joves com als adults.

Algunes de les experiències de pedagogia social descrites en la col·lecció d'opuscles *Taleia*, publicada per SCP, rebran en el decurs dels pròxims mesos un nou tractament audiovisual. La realització dels quatre primers vídeos ha estat encarregada a l'Escola d'Audiovisuals de l'Ajuntament de Barcelona. Seran dedicats a les entitats següents: Granja-Escola Sinaí, Casal Infantil del Raval, Can Ensenya i Marianao. Aquests vídeos serviran per donar a conèixer les activitats de les organitzacions concernides, per fomentar altres projectes semblants i per formar professionals especialitzats.

Novetats del catàleg de vídeos.

Gairebé totes les novetats anunciades en l'última edició d'aquest full ja estan disponibles. Recordem-ne els títols:

- **Educació audiovisual III.** Sobre les tècniques d'animació.
- **Visiting England I i II.** Londres i Anglaterra per als qui estudien l'anglès.
- **Drets al cor.** Dibuixos animats sobre els drets de l'infant.
- **Diversitat i Convivència I i II.** Quatre ficcions sobre la diversitat cultural, les diferències econòmiques, les diferències de sexes i les discapacitats.
- **Flaix Ciències I - VIII.** Tractament interdisciplinari de diversos temes científics i mediambientals, d'especial interès per a ESO.
- **Educació per a la salut I.** Sobre el tabaquisme i la postura.
- **Premis d'honor de les Il·l·les catalanes IV.** Joan Coromines i Marià Villangómez.

Mostra de vídeos a Suïssa

Algunes de les últimes produccions videogràfiques de SCP van ser presentades el mes de març davant d'un públic d'especialistes internacionals reunits a Berna amb ocasió de la Setmana dels Mèdia del Consell Internacional de Mitjans. Les produccions triades foren: *Alícia al país de les transformacions geomètriques*, i *Diversitat i Convivència* (totes dues subtítolades en anglès). També hi foren projectats dos vídeos de la Fundació Roca i Galès distribuïts per SCP: *Imatges i sons de l'aigua* i *Imatges i sons del foc*. Aquestes últimes sèries foren seleccionades per a una segona mostra de vídeos celebrada a Dinamarca sota els auspicis del Ministeri d'Educació d'aquell país.

Un equip de persones vinculades a diversos programes de la xarxa ha assumit també l'encàrrec de realitzar el programa **Intercultures**. S'emetrà per Ràdio Estel cada divendres de l'actual temporada radiofònica i comptarà amb el suport de la Fundació

Educació musical • Aquest serà el quart curs en què l'associació musical La Lluna Blava treballarà, per encàrrec de la Fundació, en un projecte de sensibilització musical a dos casals del barri del Raval de Barcelona (Casal dels Infants del Raval i Centre Obert Joan Salvador Gavina). A més d'emprar la música com a eina educativa i d'expressió, també es pretén experimentar metodologies de pedagogia musical que s'adaptin a les necessitats i característiques dels infants i adolescents dels centres esmentats, i oferir als seus educadors orientacions i recursos per donar continuïtat al projecte.

estudis i

projectes

La FP ajuda a trobar feina?

Aquest és el títol del treball que Josep Francí i Carles Sánchez acaben de realitzar patrocinat per la Fundació SCP. Partint d'una entrevista en profunditat a un centenar de titulats recentment en FP i aprofitant també altres fonts d'informació, els autors analitzen la situació laboral d'aquest col·lectiu. L'estudi ha permès l'elaboració d'uns indicadors sobre la situació dels titulats en FP en el mercat de treball i el disseny dels processos d'inscripció.

Senderi • En el que resta d'any quedarà enllestida la redacció de cinc quaderns més d'aquesta col·lecció sobre els següents temes i a càrrec dels autors que s'indiquen: *Viure i conviure* (Mariona Escobar i Montserrat Cases), *Participació política* (Jordi Sànchez), *Europa* (Anna Bastida), *Medi ambient* (Pilar Heras) i *Diner i solidaritat* (Angel Castiñeira). Amb aquests cinc opuscles, que apareixeran publicats els primers mesos de 1997, donem per acabada la col·lecció "Senderi,

Quaderns d'educació ètica". Però el projecte Senderi no s'esgota amb els quaderns. La Fundació SCP té programades altres activitats, a curt i a llarg termini, per a l'educació en valors perquè aquest és justament un dels temes prioritaris d'actuació de tot el Grup FUS per al quadrienni 1997-2000 (vegeu pàg. 1).

Jornades d'educació en valors

• Convocades conjuntament amb la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica per als dies 22 i 23 de novembre i emmarcades en el Projecte Senderi que de fa temps impulsa la nostra Fundació. L'objectiu bàsic és oferir a educadors i ensenyants l'oportunitat de conèixer i experimentar tècniques i recursos que facilitin la tasca de transmetre als seus alumnes criteris i pautes d'educació ètica. Pensades des d'una perspectiva eminentment pràctica, s'estructuraran en tallers i taules rodones per a presentar experiències de treball i materials. Si voleu rebre informació més detallada demaneu-la a la secretaria de la Fundació SCP (Tel. (93) 458.30.04)

Les aules taller i els adolescents exclosos • Es troba pràcticament enllestida una investigació sobre aquest tema realitzada per Jaume Funes a suggeriment de la Fundació SCP. Després de veure el naixement i la trajectòria de les aules taller destinades als adolescents amb dificultats socials, s'hi analitzen en profunditat les característiques d'aquest col·lectiu i les seves necessitats educatives. El repàs rigorós d'allò que fan avui les aules taller, completa una anàlisi global que desemboca en dos extensos capítols conclusius: la situació d'aquests adolescents al final de les aules taller i un seguit de propostes per tal d'aprofitar aquesta experiència a l'hora d'aplicar la reforma educativa. El treball apa-

reixerà aviat com a volum 8 de la col·lecció "Quaderns de formació professional" de l'editorial Horsori, la Fundació SCP i l'ICE de la Universitat de Barcelona.

Immigració estrangera i educació • Aquest és el tema de l'estudi que Francesc Carbonell ha preparat per a la col·lecció "Cultura popular" de l'Editorial Alta Fulla. Aquest treball, ja en premsa, s'inicia amb un ampli conjunt d'informacions i reflexions sobre el fenomen migratori i el conflicte ètnic. El cos principal del llibre està dedicat al multiculturalisme a l'escola (identitat, conflicte, marginació, integració) i a les teories pedagògiques i actituds bàsiques de l'educador intercultural.

el Full Informatiu per correu electrònic

Les persones i institucions que vulguin rebre el Full Informatiu que editen i divulguen les Fundacions del Grup FUS només cal que ens ho facin saber per correu electrònic a alguna d'aquestes dues adreces (f.servais@bcn.servicom.es o fbofill@pangea.org). El primer que rebran per aquesta via correspondrà al de gener-97 dedicat a la Fundació Jaume Bofill.

publicacions

Col·lecció Taleia

45. *Fundació Engrunes*. 1996, 68 pàgs. Són un grup de persones que s'han posat al costat dels anomenats *pobres, marginats, exclosos o empobrits*. Aquests són persones adultes, físicament autònomes i marginades; els manca autoestima i la majoria comparteixen problemes d'alcohol i, sobretot, de soledat. Des de la Fundació Engrunes, d'una banda volen viure amb ells el treball com a element vertebrador i normalitzador de la persona; i de l'altra, el creixement personal per refer-se i trobar sentit a l'existència.

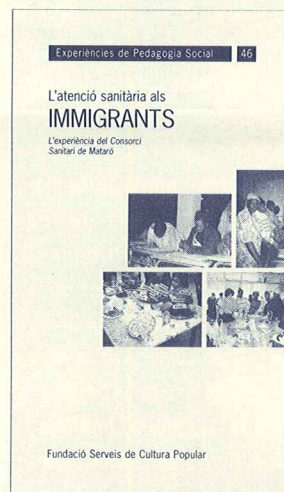
46. *L'atenció sanitària als immigrants*. 1996, 54 pàgs. L'Hospital de Sant Jaume i Santa Magdalena de Mataró, que actualment forma part del Consorci Sanitari de la ciutat, es va plantejar, d'ençà de l'establiment al Maresme de diversos col·lectius de població immigrant, l'assistència sanitària d'aquesta població. Van veure que calia estructurar-la de manera diferenciada, mirant d'esquivar el perill de negligir els factors culturals i ètnics. Es tracta d'una medicina de persones que es diferencien de nosaltres en la manera d'expressar el sofriment

notícies de la fundació jaume bofill

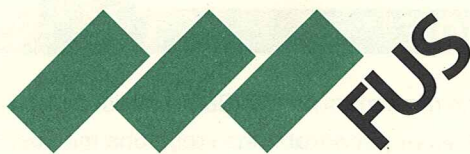
La Fundació JB acaba de posar en marxa el Fòrum de debats sobre diversitat i polítiques culturals amb l'objectiu de propiciar un espai d'informació i d'intercanvis sobre aquest tema via Internet. Els interessats poden connectar-s'hi en aquesta adreça: fbofill@pangea.org

i els problemes, i en la manera de concebre la vida, la malaltia, el dolor i la mort.

13. *Club Infantil Juvenil Bellvitge*, (segona edició). 1996, 51 pàgs. Aquesta associació té com a finalitat l'educació dels infants i joves de Bellvitge en el temps lliure. Amb una actitud creativa, solidària, crítica i compromesa, treballen per la transformació de la societat, des de la perspectiva d'assolir-ne una de més democràtica, respectuosa amb el medi ambient i en la qual es convisqui en pau.

Nota: Si teniu interès a rebre aquest Full Informatiu, que és gratuït, només cal que ho sol·liciteu a la secretaria de la Fundació (Tel. (93) 458 30 04).

GRUP DE FUNDACIONS

JAUME BOFILL

INSTITUT PACIS

SERVEIS DE CULTURA POPULAR

GENER

1997

TRADICIÓ I MODERNITAT

No hi ha dubte que en el moment present i en gairebé tots els àmbits socials, culturals, polítics i religiosos de la nostra societat, estem presenciant canvis profunds i complexos. Molts són els factors que intervenen en la nostra vida quotidiana, trasbalsen les nostres relacions amb els altres i amb el món, i ens aboquen a la incertesa: el trastorn de l'economia per raó de la seva mundialització i la incapacitat dels models del creixement indefinit; les alteracions demogràfiques mundials, provocades tant pels creixements exponencials de les poblacions d'unes zones com per l'envelliment i estancament d'unes altres i els subsegüents corrents migratoris; l'abassegadora influència dels mitjans de comunicació en la vida de cada dia i l'empobriment de les comunicacions personals; la pèrdua de la responsabilitat política dels ciutadans en benefici dels anomenats experts; la indefensió i passivitat davant l'automatisme i la burocràcia...

Les vivències i actituds davant d'aquestes noves situacions són molt diverses segons el sexe, la formació, el tarannà i la posició econòmica dels individus i de les col·lectivitats.

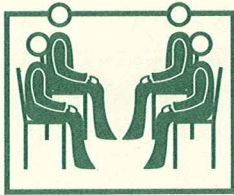
Tanmateix, pot observar-se que un dels trets comuns i, a més, fonamental d'aquest malestar de la nostra cultura consisteix en la incapacitat de les institucions, no tan sols per **transmetre** allò que tradicionalment ha estat considerat com la seva tasca específica, sinó també per ser

fecundes. O dit d'una altra manera: el desencaix entre els problemes de tota mena que se'ns plantegen i les idees i institucions de què disposem per afrontar-los.

Aquesta tensió entre tradició i modernitat en el nostre moment i les conseqüències que se'n deriven en les diverses facetes per a la nostra vida individual i col·lectiva han estat considerades un tema de prou entitat per dedicar-hi la primera de les trobades que s'han programat dintre del marc que anomenem la Torre de Can Bordoï. Aquesta trobada va servir perquè una trentena de persones d'àmbits diversos dialoguessin, des de la pròpia vida i experiència, sobre com articular la **continuitat** i el **canvi** i com fonamentar d'una manera profunda i efectiva els valors primordials (Vegeu l'article que hi dedica la Fundació Institut Pacis en aquest mateix número a continuació).

FUNDACIÓ INSTITUT PACIS

LA TORRE DE CAN BORDOI

Fa anys, la torre modernista de Can Bordoi a Llinars del Vallès es feia servir per a trobades i reunions més o menys informals, però intenses i fructíferes. Durant un període posterior, les cambres i sales es van convertir en aules d'una escola d'E.G.B. Avui, després d'un llarg temps buida, torna a sorgir la idea de donar-li una utilitat i aprofitar el seu magnífic entorn de bellesa natural.

En acceptar l'ofertament de la família propietària de la torre, **FUS**, Grup de Fundacions, té el propòsit de crear un espai que afavoreixi el silenci, la reflexió i el diàleg.

Les propostes polítiques, religioses, estètiques i socials que han presidit l'activitat humana durant els darrers 50 anys s'han demostrat insuficients per donar respostes i solucions a les angoixes i problemes greus del món d'avui.

El projecte *La Torre de Can Bordoi* s'obre amb el modest desig d'oferir un ambient que contribueixi a aprofundir en la pròpia identitat lluny de l'allau diària d'informació i novetats i a cercar en el diàleg lliure, obert i fraternal noves maneres més justes de convivència. Amb aquesta finalitat, la Torre posa a disposició de les persones o grups interessats sales de reunió, treball i silenci, vuit habitacions dobles i servei de menjador.

Per a més informació adreceu-vos als responsables de la casa (tel. (93) 841 05 18 fax. (93) 842 30 72).

FUNDACIÓ INSTITUT PACIS

LES TROBADES DE LA TORRE DE CAN BORDOI

FUS, Grup de Fundacions té previst d'organitzar trobades periòdiques a la Torre per tractar qüestions que són determinants per a la teoria i la praxi de l'home d'avui, però que sovint no tenen un lloc reconegut en els fòrums i les trobades institucionals.

La primera d'aquestes trobades ja va tenir lloc els passats dies 20 i 21 de novembre i va tractar el tema *TRADICIÓ I MODERNITAT EN L'ÀMBIT DE LA CIUTAT, L'ENSENYAMENT, LA RELIGIÓ I LA FAMÍLIA*. La preparació va anar a càrrec de Jaume Botey, Lluís Duch, Luís Esmerado i Rolf Tarrach, i hi van participar un grup de 30 persones entre les quals hi havia animadors socials, ensenyants, científics, psicoanalistes, publicistes. (Vegeu també l'editorial d'aquest Full).

FUNDACIÓ INSTITUT PACIS

NOVETATS VIDEOGRÀFIQUES EN PREPARACIÓ

Les produccions de vídeo que s'incorporaran al catàleg de la Fundació Serveis de Cultura Popular al llarg del pròxim any tractaran, entre altres, dels temes següents:

- **LA IMMIGRACIÓ A EUROPA OCCIDENTAL:** causes i característiques dels fluxos migratoris provinents del Tercer Món, problemes i solucions individuals i col·lectius, i perspectives d'un futur multicultural (producció pròpia).
- **L'ADOLESCÈNCIA:** dues produccions destinades als preadolescents que expliquen els canvis fisiològics característics de la transició de la infància a la pubertat i la maduresa. (Japó-Alemanya)
- **ELS ABUSOS SEXUALS:** una sèrie que alerta els menuts de l'existència de la pedofília en un to realista però

CONCURS DE VÍDEO ESCOLAR DEL CIME

El jurat d'aquest certamen, que va tenir lloc a Ginebra el passat mes de novembre, va premiar dues produccions catalanes: *Cretaci*, una animació creada per estudiants de l'Escola d'Arts i Oficis Pau Gargallo de Badalona, i *Vídeos d'higiene* fet pels mestres i alumnes del CPEE Can Rigol del Prat de Llobregat.

En felicitem els autors.

FUNDACIÓ SERVEIS DE CULTURA POPULAR

gens alarmista, tot distingint entre la tendresa i les violacions de la intimitat.

(Canadà)

- **LA HISTÒRIA EN IMATGES:** personatges i esdeveniments de la història del nostre segle i d'èpoques anteriors il·lustrats amb imatges d'arxiu. (França)

- **CLIMES D'EUROPA:** meteorologia, paisatges i vegetació de tres grans zones d'Europa: el nord, el centre i el sud. (Alemanya)

Anirem informant dels títols definitius i dates de disponibilitat d'aquestes cintes.

FUNDACIÓ SERVEIS DE CULTURA POPULAR

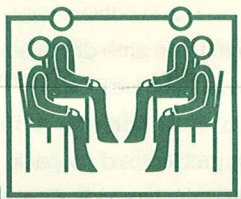
CONSELL INTERNACIONAL

A partir del gener de 1997, la Secretaria General d'aquesta organització internacional, assessora oficial de la UNESCO, té la seva seu a la Fundació Serveis de Cultura Popular. Se n'ha fet càrrec Jacqueline Hall amb la col·laboració de Neus Batlle.

JORNADES D'EDUCACIÓ EN VALORS

Aquestes jornades es van celebrar a Barcelona els dies 22 i 23 del passat novembre i van ser organitzades conjuntament per la Fundació Serveis de Cultura Popular, l'Associació de Mestres Rosa Sensat i la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica de Catalunya. Emmarcades en el programa Senderi de la Fundació SCP, van aplegar més de vuitanta persones de procedències territorials, professionals, institucionals i docents força diverses que van tenir l'oportunitat de participar en interessants tallers i taules d'experiències, de conèixer una extensa i seleccionada mostra de materials, i de reflexionar sobre la *Representació del món i conflicte moral* a partir de la conferència feta per Gabriel Janer Manila. La valoració altament positiva d'assistents i entitats organitzadores fa pensar en la conveniència de continuar oferint espais com aquests, ja que permeten l'experimentació, l'intercanvi i la reflexió sobre pràctiques d'educació moral.

FUNDACIÓ SERVEIS
DE CULTURA POPULAR

ESTUDI DEL NACIONALISME

La Fundació Jaume Bofill va organitzar els passats 7, 8 i 9 de novembre un col·loqui internacional sobre *Els nacionalismes com a objecte d'estudi de les ciències socials. Perspectives teòriques i metodològiques*. Els assistents –destacats investigadors socials de centres i universitats d'Europa i Amèrica del Nord– van debatre sobre la multidisciplinarietat que requereix tota aproximació al fenomen dels nacionalismes i sobre les dificultats metodològiques que amaga el seu estudi. La necessitat de majors intercanvis teòrics entre les diverses aproximacions i l'oportunitat d'impulsar una

base de dades bibliogràfiques connectada a Internet van ser dues de les propostes amb suport unànime en la sessió de les conclusions. La Fundació Jaume Bofill està preparant, juntament amb la Càtedra Lluís Companys de la Universitat de Barcelona, la publicació de les actes del col·loqui, en les quals destaquen les aportacions de Liah Greenfeld, Michael Keating, Ranko Bugarsky, Toni Estradé, Ramón Máiz, Marça Rovira, Andrés de Blas, Ander Gurruchaga i Salvador Cardús.

FUNDACIÓ JAUME BOFILL

DE MITJANS EDUCATIUS (CIME)

El **CIME** té uns 200 socis en una trentena de països. Hi són representats els diferents col·lectius implicats en l'ús educatiu dels mitjans audiovisuals i les noves tecnologies: centres d'ensenyament i de recursos, universitats i instituts de formació d'ensenyants, institucions públiques, associacions, productors i distribuïdors,....

Per a més informació, consulteu la pàgina Web del **CIME** (<http://www.cndp.fr/icem/>) o adreceu-vos a la Fundació Serveis de Cultura Popular o a l'adreça de correu electrònic icem-cime@bcn.servicom.es.

FUNDACIÓ SERVEIS
DE CULTURA POPULAR

PUBLICACIONS

Col·lecció **TALEIA**

47. *Xarxes d'Intercanvi de Coneixements*. 1996, 64 pàgs.

Aquestes xarxes són un espai de trobada i de relació entre persones interessades a intercanviar coneixements, sabers i experiències basades en la reciprocitat: per aprendre quelcom cal ensenyar alguna altra cosa a curt o a llarg termini, i viceversa. Actualment a Catalunya hi ha quatre xarxes en funcionament i d'altres en procés de creació. Funcionen autònomament però estan relacionades amb la resta a través d'una Coordinadora, de la qual en formen part les fundacions Serveis de Cultura Popular i SER.GI, promotores del projecte al nostre país. Es mantenen contactes i relacions amb la resta de xarxes existents a Europa.

S'ha publicat també un opuscle en castellà per facilitar el coneixement i la difusió d'aquest projecte fora de Catalunya.

48. *Coordinadora contra la Marginariació de Cornellà*. 1996, 75 pàgs.

Aquesta Coordinadora està formada per persones i entitats que des d'una actitud de compromís volen denunciar les injustícies i les desigualtats que provoquen l'exclusió social i la marginació. Entenent la marginació com a privació dels drets fonamentals de la persona, s'ha dedicat a ajudar aquells que es troben amb dificultats per accedir als recursos existents promovent i elaborant iniciatives de treball per a cada problemàtica. Les seves activitats estan dirigides cap a resoldre problemes de treball, habitatge, toxicomanies i salut dels sectors menys afavorits de la societat, així com a millorar les condicions de vida dels presos.

33. Centre Esclat-Bellvitge (segona edició). 1996, 53 pàgs. Es tracta d'una entitat sense afany de lucre que promou diversos projectes socioeducatius adreçats a tota la població del barri, infants i joves, si bé incideix d'una manera especial en els col·lectius d'inadaptats i en la població en situació de risc. En aquests moments hi ha tres branques: l'Esplai, l'Aula Taller i la Formació Ocupacional. Totes tres tenen objectius, població, horaris i activitats diferents, però sempre dintre del projecte socioeducatiu i cultural comú de l'Esclat.

FUNDACIÓ SERVEIS DE CULTURA POPULAR

Col·lecció *POLÍTQUES*

17. *El balanç de la política d'habitatge a Catalunya.*

1996. Aquest treball, realitzat per l'Equip d'Assessorament per a la Rehabilitació d'Habitatges (EARHA), analitza la situació de l'habitatge a Catalunya fent una anàlisi especialment acurada que compara els objectius perseguits en el Pla d'Habitatge a Catalunya (1992-1995) i els resultats obtinguts. En l'apartat final els autors apunten un seguit de mesures a prendre en futurs plans per corregir els forts dèficits existents en aquesta matèria. El treball ara publicat és un complement actualitzat de treballs anteriors apareguts en la mateixa col·lecció *Polítiques*, concretament dels números 4, 6 i 8, fets pel mateix equip d'EARHA i per Carme Trilla.

FUNDACIÓ JAUME BOFILL

CONVOCATÒRIA D'AJUTS A PROJECTES

D'ACOLLIMENT I FORMACIÓ D'IMMIGRANTS

La Fundació Serveis de Cultura Popular ja ha fet públics els noms de les primeres entitats que rebran enguany el seu suport per tal d'endegar iniciatives i programes pensats per millorar les condicions de vida i de treball de persones d'origen immigrant.

La convocatòria resta oberta a noves propostes fins el 15 d'abril.

Les bases les podeu demanar a la secretaria de la **FUNDACIÓ SERVEIS DE CULTURA POPULAR** Fundació SCP (tel. (93) 458 30 04)

PROGRAMA URBAN

Des de setembre de 1996 la Fundació Jaume Bofill col·labora amb l'Ajuntament de Badalona en el Programa Urban. Aquest programa té com a zona d'intervenció l'anomenada Serra d'en Mena al límit amb Santa Coloma de Gramenet i es financia parcialment amb fons europeus. Es tracta d'un territori on es concentren greus dèficits estructurals i socials, amb un entorn arquitectònic i urbanístic degradat i complex, així com importants moviments migratoris.

Preten actuar d'una manera integral i globalitzadora, dissenyant formes innovadores de prestar serveis. Els projectes en marxa contemplan intervencions urbanístiques, reorganització dels serveis d'atenció a les persones, acom-

panyament de la població adolescent i jove amb dificultats socials, i formació i reorientació de la població amb greus problemes d'ocupació.

La Fundació Jaume Bofill assumeix un paper d'acompanyament (partenariat) per a la implantació i el seguiment del programa en aspectes com la millora del coneixement de la realitat del territori, la confecció d'indicadors d'actuació, l'assessorament, la planificació i la supervisió d'una part important de les actuacions. La FJB va acceptar de participar-hi entenenent que es tractava d'un projecte transversal amb un conjunt d'actuacions que afectaven tant les migracions com l'educació, la cultura o el benestar, així com una població amb especials carències.

FUNDACIÓ JAUME BOFILL

AVÍS DE LA REDACCIÓ

Els lectors i lectores habituals d'aquest Full hauran observat canvis formals en aquest n.º 20. El nou aspecte i la nova estructura indiquen un canvi d'etapa. D'ara endavant el Full Informatiu no serà dedicat alternativament i successiva a cada una de les fundacions del Grup **FUS**, com fèiem fins ara, sinó a totes tres simultàniament. Una part del pròxim número del Full estarà dedicada a presentar el panorama general d'activitats de les tres Fundacions Jaume Bofill, Institut Pacis i Serveis de Cultura Popular dintre del Grup **FUS** per al 1997.

Fundació Jaume Bofill

Provença 324, 1r. pis
08037 Barcelona
Tel. (93) 458 87 00
Fax. (93) 458 87 08
E-mail: fbofill@pangea.org
Horari: 8.30 a 13 i 14 a 17.30
de dilluns a divendres.

Fundació Institut Pacis

Passeig de Gràcia 77, 1r. pis
08008 Barcelona
Tel. (93) 215 86 42
Fax. (93) 487 04 88
Horari: 8.30 a 14 i 16 a 17.30
de dilluns a divendres.

Fundació Serveis de Cultura Popular

Provença 324, 3r. pis
08037 Barcelona
Tel. (93) 458 30 04 - Fax. (93) 458 87 10
E-mail: fserveis@troc.es
Internet: http://www.troc.es/fserveis
Horari: 8.30 a 13 i 14 a 17.30
de dilluns a divendres.